

NAROČNINA ZA JUGOSLA
VIJO ČETRTLETNO DINIS
CELOLETNO DINIS / ZA
INOZEMSTVO JE DODATI
POŠTNINO / OGLASI PO
CENIKU / POSAMEZNA
ŠTEVILKA PO DINIS 150.
POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNOST IN VRAVA
V VČITELJSKI TISKARNI
ROKOPISI SE NE VRA
CAJO ANONIMNI DO
PIŠI SE NE PRIOBČV
JEJO POŠTNINA PLA
CANA V GOTOVINI
TELEFON ŠTEV. 906.

ZLET VSEH ORJUN MARIBORSCHE OBLASTI
in
RAZVITJE PRAPORA ORJUNE MARIBOR
pod vodstvom
dr. Ljube Leontića
predsednika Direktorija,
in
vojvode Ilije Trifunovića-Birčanina
velikega čelnika
ter prisotnosti vsega Glavnega odbora in vseh oblastnih čelnikov
se vrši
v MARIBORU dne 22. marca 1925.

S P O R E D :

- Na predvečer ob 20. uri baklada in obhod po mestu.
- Dopoldan ob pol 10. uri sprejem Glavnega odbora na glavnem kolodvoru.
- Ob pol 11. uri formiranje čet in povorke v Tomšičevem drevoredu.
- Ob pol 12. uri razvite prapora na Glavnem trgu.
- Ob 13. uri revija čet na Trgu svobode.
- Ob 14. uri obed.
- Ob 16. uri slavnostna predstava v Narodnem gledališču.
- Ob 20. uri velika veselica v vseh prostorih Narodnega doma.

Pri vseh nastopih sodeluje narod. žel. glas. društvo „Drava“.

Pozdravljeni, bratje!

Prihajate v našo sredo, da dokumentirate z nami našo vsezmagajočo Idejo in da nas potrdite v našem velikem delu. Prihajate k nam, da si bratsko stisnemo roke, da se spoznamo in da se okrepimo in pripravimo za bodoče trudapočino delo! Bratje! Presrčno pozdravljeni!

OBLASTNI ODBOR LJUBLJANA.

Verujemo!

Značilno za današnjo dobo in naše razmere je to, da se je slovenska inteligencija odvrnila od one misli, ki je bila desetletja pred vojno vodilna in gonična sila našega javnega življenja in je posebno akademika mladina v nji našla svoje življensko geslo, ki ga je skušala uveljaviti v svojih akademskih društih in v javnem življenju. Naša prva narodno zavedna akademika organizacija je bila tkzv. ilirska mladina, zbrana v Gradcu okoli Stanka Vraza. Dasi je bilo njen naziranje glede skupnega jezika načično, vendar so izšli iz teh vrst možje polni odločne volje in so s svojim delom mnogo pripomogli, da se je povzdignila slovenska narodna zavest. Druga generacija je bila ona, ki je leta 1848. doživelja revolucijo na Dunaju. Tudi ona je bila glasnica jugoslovenske misli. Dvajset let na to je nastopila mlado-slovenska akademika mladina (1869. ustanovitev društva »Slovenije«), ki je tudi iskala zveze z jugom in v tem smislu formulirala svoj narodni program. Čutila je dobro, da moramo delati vsak na svoji njivi, ako hočemo imeti nekoč skupno polje. Za Slovenijo je prišel z istim namenom graški »Triglav«. To generacijo je po 30 letih spopolnila narodno-radikalna struja, ki je hotela s samoizobrazbo pomnožiti mlade sile za narodno delo, — tudi njen program je bil jugoslovenski, saj je izšla iz »Nove dobe« in je na svojih shodilih reševala jugoslovensko narodno in kulturno vprašanje, udeležila se je kronanja kralja Petra in velikega dijakega zborovanja v Beogradu. Toda vkljub svojemu narodnemu delu ni našla ta generacija — prehoda. Našli so ga njeni nasledniki preporodovci, ki so bili glasniki revolucionarnega jugoslovenskega nacionalizma.

Tako vidimo, da so bile vse naše akademika generacije jugoslovenske. To jugoslovanstvo pa je vsaka generacija formulirala svojemu času primerno. Po vojni je bilo

»Verujemo!«

V kaj naj verujemo, ako ne v mlade sile, ki prihajajo za nami?

V kaj naj verujemo, ako ne v mladino, ki ima pred seboj bodočnost?

V kaj naj verujemo, ako ne v ideale naših boljših generacij?

Verujemo!

Akademika Orjuna sprejema dedično preteklost, da jo čuva na naši univerzi in da iz tradicij preteklosti ustvarja stalne vrednote našega nacionalnega življenja. Ona je samo prehod v bodočnost, ko bo do prišli novi delavci in novi bojniki.

Vera, ki jih druži okoli nacionalnega praporja, se mora pokazati

v dejanjih. To bo kulturno nacionalno delo, ki je prva dolžnost narodne inteligence. Tega dela je treba še mnogo, predno bomo mogli govoriti o zavedni jugoslovenski Naciji. Zato pozdravljamo nastop akademika Orjune in vzklikamo ž njo:

Verujemo!
Naša pot gre naprej ne nazaj! Ne nazaj v samoslovenstvo, naprej v jugoslovenstvo! V srečo in ponos nas in vseh! Verujemo v našo bodočnost! Verujemo v zmago naše nacionalne in državne misli! Verujemo!

Predratna nacionalistička omladina i mi.

Pre rata jugoslovenska nacionalistička omladina, probudena zdravim instinktima narodnim i osetivši u sebi elementarni snagu njegovu, shvatila je ispravno vreme in prilike u kojima je živila. Bila je svesna svojih zadača, ciljeva in puteva te je energično in jako stupila u naš politički in kulturni život, da bude v njemu najglavniji faktor. U njoj su se usredotočile ideje, koje su vodile naš narod u najsvetlijim momentima in ona je bila izražaj onoga gibanja, što se na slavenskom jugu u duhu nacionalističke ideologije razvijalo od nastupa Karađorđevića na srpski presto, a najbolje razmahalo za vreme balkanskih ratova. Tadašnja omladina, nepristupačna suščavim in beživotnim idejama separatizma ili ropskog udvoravanja nemačkoj milosti, nego zadojena mladenačkim idealizmom, svešču in krajnim samopregrom, revolucionarnom zdravom gestom visoko je digla zastavu čistih in neoskrunjene principa unitarističkega jugoslovenstva te okupila oko sebe cvet inteligencije sviju delova našega naroda. Našla je ispravnu rezultantno težnjo triju naših plemena. Spojila je tradiciju Kosova sa tradicijom Gospe Sveti. I stupivši aktivno in nadavse ozbiljno v borbu, održala se u njoj dosledno in radikalno oslanjajući se uvek samo na svoje sile i svoje ideale. Perijoda delovanja predratne nacionalističke omladine je jedan od najsvetljih momentov u naši historiji, je najlepši dokument otporne in stvaralačke snage našega naroda. U to doba okuplja se jugoslovenska mladost po svim mestima gde postoe srednje škole i univerze gde ona biva, izdava svoja politično-literarna glasila, stvara tajne revolucionarne organizacije po univerzama in srednjim školama i ti naši neimari, kovači mlade Jugoslavije, spreminjaju dinamit, koga će 1914. godine Principov hitac v Sarajevo upaliti, da, in eksploziji, koja je zahvatila Evropu, raznese starinu in gnilju monarhiju in nemščku bahatu lozinku »Drang nach Osten«, te da donese slobodno, veliku in močnu jugoslovensko državo. Ta idealita omladina, koja je sintetizirala težnje našega naroda, povela je bo u za ostvarenje tih težnjivih svojih silama i u tome prošla je svoju Kalvariju preko tamnic, vešala i bojni poljana sve tamo do proboka solunskog fronta. Taj revolucionarni pokret jugoslovenske mladosti pridoneo je veliki in najglavnejši deo za naše ujedinjenje in ideološki je konkretnizirao program jugoslovenske demokratske države. Tadašnja omladina je sve do dana našeg političkog sjedimenti neizmorni radila i svojim delovanjem dala nam je dokaza, kako se može najčešči ljubiti narod i čovečanstvo in kako se može sve žrtvovati za idejo. To je bio izraz velike naše snage. Tada se je ispunio motto praske »Jugoslavije«: »Nek se ovaj vijek gordi nad svjejma vjejkovima!«

Ali, kao što se uopšte u životu izmenjuje dobro sa zlom, kako sve oscilira, tako je i posle tog idealnog razmaha in nakon pobeide ideja našega nacionalizma došlo do sloma idealizma in junačkog rada. Oni, koji su stvarali Jugoslavijo, ili su ostavili svoje kosti po tamnicama in bojistiščima ili, izjavši umorni iz borbe, povukli su se iz javnog života. Oni, ki su stvarali Jugoslavijo, pri njezinom uređenju nisu su-

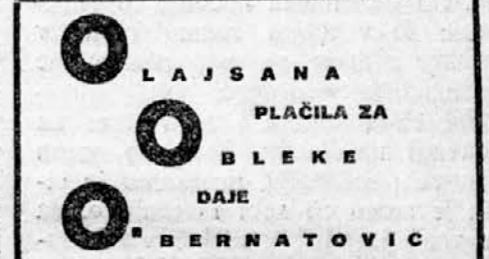
delovali. I tako, odmah pri osnutku naše mlade države, mogli smo kazati, da »ima nešto trula u državi Danskoj«. Jer oni, kijsi su preuzeli državu iz ruku njezinih stvaralača, nisu ju uredili po njihovoj želji in ljubavi. S druge strane pak, posle junačkega vremena nastupilo je nemščko, mesto mladih, zanečenih apostola ideje, pojavili su se demagozi in farizeji. Mesto jugoslovenske konstruktivnosti dolazi separatistička destrukтивnost. Dakle rad u posve protivnom smjeru, nego su to hteli stvaraoči Jugoslavije.

Kod takova stanja stvari osetila se potreba obnove idealizma, potreba, da se narodne energije otmu od krivudanja in jalovog trošenja, te da se državu uzme iz ruku onih, koji za nju nemaju ni ljubavi ni simila. Iz te potrebe nastalo je okupljanje novih energija za nastavak velikog dela. I opet, sve ono što je osetilo zdravi narodni instinkt, stalo se je okupljati v nove vrste za nove zadače. I tako je postala Orjuna. Orjuna je akceptuirala sve ideje predratnog nacionalističkega pokreta, da u njegovem duhu radi u novom vremenu in u ednosu sa novim prilikanama. Predratni nacionalistički pokret stremio je u glavnem k narodnemu ujedinjenju, a nacionalistički državni in socijalni program bio mu je sekundarne važnosti, za koji bi trebalo novih sila i jašnjih pogleda, kad bi se ustvarila jugoslovenska država. Taj pokret je bio dakle jedna etapa jugoslovenskog nacionalizma do ostvarenja države, dok je druga etapa imala slediti nakon tega. I tu je došla Orjuna, kao njegov dosledni kontinuitet. Causa proxima za osnivanje Orjune bilo je nenormalno stanje i razvoj države, ali da toga i nije bilo, Orjuna bi isto tako bila potrebna in ona bi postojala, jer jugoslovenski nacionalizam nije samo sentimentalizam ili utopija ili reakcija na zlo, nego je nadavse pozitivističan sa realnim programom, ki predviđa široki rad na političkom, kulturnom in socijalnom polju.

Nacionalistički jugoslovenski pokret je u svojoj bitnosti realan. On je, kao takav, potpuno samonikao in samostojan, jer izvire iz čistog narodnog duha in narodnih stremljenij. I stoga posve je krivo i ishitreno, kad se govori, da je Orjuna nekakva kopija fašizma, jer ona nujno pripada tom celom razvitu našeg nacionalističkega pokreta kao njegov deo. Naš nacionalizam je nepretrgnut razvoj od doba našega romanticizma preko Skerlića in predratne nacionalističke omladine do danas. Orjuna je njegov nastavak.

Kad smo, dakle, stvorili svoju narodnu državo, zaključili smo epohu nacionalističke borbe za politički slobodu, a otvorili smo drugu epohu, u kojoj je narod trebalo podizati kulturno, socijalno in ekonomski. Tu se je, kako smo več rekli, pošlo krvim putevima: jer su se principi države in narodnosti na socijalno-ekonomskih temeljima započivali pred političko-stranačkim natezanjima. Orjuna je nočila sve to, shvatila sve zlo naših državnih nenormalnosti in krivudanja i uprla je sile, da naš narodni život uputi na prave staze, da užigne istine in nove snage da se dostigne pravu svrhu.

U celom našem nacionalističkom pokretu najvidniji ulogu uvek je vodila omladina. U prvom redu isticala se akademika in srednje-



školska omladina, kakle generacija narodne inteligencije, koja spaža kulturnu prošlost sa kulturov koja nadolazi. Posle rata, kad su se ispremenile moralne vrednote, u omladini je nastala dizorientacija. Ona ne može da nađe sebe. Njezine energije ili su se stavile u službu plemenkih i partijskih borba ili, kod onoga dela, koji čuti neko latentno nezadovoljstvo radi današnjeg stanja, te se ne udejstvuje u javnom životu, uopšte nisu došle do izražaja. A od kolike je to štete, ne treba ni govoriti. Današnja omladina ne može da se snade, ne zna da svoje sile pravilno usmeri. Ona ne zna da nađe svoju retrospektivu i svoju perspektivu, da poveže omladinske tradicije sa novim omladinskim zadacima u smislu svog pravilnog učestovanja u razvoju narodnom. Današnjoj omladini treba ispravne orientacije, treba naći puteve i zasukati rukave za istinsko delo. U tom milijetu nastali su akademski in srednješkolski klubovi Orjuna sa zadačom da medju intelektualnim pomlatkom obnove ideale predratne omladine i da uz bok Orjune i kao sastavni deo njenе organizacije podu putevima, koji vode pravom jugoslovenskom načertku. Ti naši klubovi su još mladi; u njima je tek počelo okupljanje i valja još žilavog rada da se dode do jačeg talasanja. U zadnje pak vreme u našim akademskim klubovima pojavljuje se živo gibanje u tom smislu. Počelo se misliti na ozbiljan rad. Iz tega je nastala ideja osnivanja Saveza Akademskih Orjuna u svrhu kompaktne i jedinstvene saradnje celokupne akademski in srednješkolske omladine. Taj Savez je već gotova stvar i od velike je važnosti ne samo u našem pokretu, nego uopšte u javnom životu. Jer svrha tog Saveza biće da trgne današnju omladinu na rasipanje sila u viru dnevne politike ili od učenalog pasiviteta i da mladost i sposobnosti pravilno iskoristi. Omladina valja da se postavi na više od današnjeg stajališta i da iz višega vidika promatra stvari i događanje. Iz tega višega stajališta ona je dužna da kaže svoju reč i da najaktivnije utiče na naše prilike. Univerzitska omladina je uvek bila izražaj najboljih sila narodnih, pa to mora biti i sada.

Ugledajmo se u predratnu nacionalističku omladinu, spojimo se njezinim duhom i podimo njezinim stopama, pa će naš narod biti sretni, jer će imati zdravi pomladak, koji će ga izvesti jednom iz današnjeg corsokaka, u koji ga je politika starih uvukla. S tim pogledima podimo na rad i u to ime:

Pomož Bog, junaci!
Ljubljana.

Pero Šegota, fil.

Usnjeni papir „Koreskin“. THE REX CO., Ljubljana.

Vsaka resnična kultura je in mora biti nacionalna; le kot taka mora obogatiti zakladnico svetovnih kulturnih pridobitev s pozitivnimi vrednotami, ki so rezultat individualnih elementov nacionalne pshe. Sloboden kulturni razvoj je najsvetješi privilegij vsakega naroda; sprejemanje njegovi duši tujih kulturnih elementov znači smrt njegove individualnosti in torej tudi minus vseobči kulturi. Nacionalna kultura je tudi za posameznika vir, ki mu daje možnost lastnega slobodnega stvarjanja na podlagi nacionalne in personalne individualnosti. A. Jenko (Glas Jugov, 1914).

Naša inteligence je dandanes prisiljena prodajati svoje prepričanje za košček kruha. Važna naloga Orjune je, da bo skušala osvoboditi duševni proletariat tega sramotnega robstva, kajti duševno zasužnjena inteligence ne bo prinesla narodu nacijonalne preporoda.

† Fr. Štajpah (iz govora na zastavnom zbornu A. K. Orjuna v Ljubljani dne 6. aprila 1924).

Akademik in stranke.

Zelo aktuelno je danes vprašanje, ali naj se akademik poča z aktivnim delom v kaki stranki ali ne. Na tem mestu hočemo to vprašanje le v toliko razmotriti, v kolikor prihaja za nas akademike nacionaliste v poštov. Naši klerikalni akademiki so si v tem že zdavnaj na čistem, kajti po vsem njihovem mišljenju, programu in ciljih je samo ob sebi razumljivo, da je vsak katoliški misleč visokošolec obenem tudi vnet delavec v stranki. Delovanje vseh klerikalnih dijaških inštitucij je usmerjeno v tem pravcu, da pripravlja in vzgaja mladino za delo v stranki. Čisto drugačen je položaj neklerikalne akademiske omladine. Svetovno naziranje nikakor ne sili napredno omladino, da bi se morala nujno opredeliti za kako stranko. Pri neklerikalnem visokošolcu nikakor ni nujna posledica njegovih svetovnih in političnih nazorov, da bi se moral udejstvovati v kakri stranki ali pa celo, da bi le ena, čisto natančno določena stranka bila v skladu z njegovimi principi in nazori, kar vidimo to pri klerikalnih visokošolcih, katerim je kot najna posledica njihovih verskopoličnih nazorov odprta pot le v katoliško stranko. Kakor rečeno, ima napreden akademik glede strankarske opredelitev neprimerno prostorje nego klerikalno misleč visokošolec.

Cisto posebno stališče pa je glede partiske opredelitev in delovanja v strankah zavzela nacionalistična akademika omladina, katere najzazretnejši predstavniki na naših treh univerzah so ljubljanski, zagreški in beograški akademski klub »Orjuna«. To stališče hočemo v naslednjem pojasnit.

Jugoslovanski nacionalisti stavljajo svoj nacionalistični evangelij nad vse drugo. Smatramo, da so naloge in cilji nacionalističnega pokreta neprimerno višji in širši kot pa programi posameznih, četudi nacionalnih strank. Življenjska sila našega pokreta izvira iz duše našega naroda in je neizmerno jačja nego ona posameznih naših strank, katerim manjajo baš one lastnosti, ki bi morale tvoriti njihovo moralno snago in podlogo. Nimo mite ene stranke, katera bi bila brez vsakega madeža koruptnosti, demagošča in kar je še takih lepih lastnosti. Sploh je vse naše strankarsko življenje dandanes tako, da odvija mlade idealiste. Če se človek vsak dan na novo prepiča, da so gonične sile posameznih strank vse prej kot idealne narave, je razumljivo, da obrne strankam hrbet. Mi vidimo, da stoji danes velik del slovenske nacionalne intelligence apatično ob strani, četudi je ona v prvi vrsti poklicana, da usmerja politično življenje v svoji ožji domovini. Naše stranke so danes na tako nizkem nivoju in marsikateri slovenski intelektualci motivira svoje neudejstvovanje v političnem življenju s tem, da se noče umazati. S tem je precej povedano. Na drugi strani pa, kaka velika razlika med strankarskimi gibanji in pa med našim

nacionalističnim pokretom, ki ga predstavlja Orijuna! Za iskrenega, trezno mislečega akademika nacionalista, ki hoče svoje sile uporabiti v korist naroda, odločitev med udejstvovanjem v stranki in med delom v prid našemu čistem in vzišenemu pokretu, ne more biti težka.

Jasno pa je, da se vse stranke trudijo, pritegniti čim več akademikov k delu v stranki. Od tega ima stranka dvojno korist. Na eni strani zamore agilen visokošolec stranki s svojim delom ogromno kreniti, na drugi strani pa si stranka s tem, da si pridobi zvest kader pristašev iz vrst akademike omladine, zagotovi svojo bodočnost. Najboljša garancija za obstoj in nadaljnji razvoj stranke je vsekakor čim večje število mladih delavnikov visokošolcev, kateri bodo v dogleđenem času stopili v javno življenje ter bodo mogli s svojimi mladimi silami stranki viti novega življenja in nove borbenosti. Zato je razumljivo, da se vse stranke trudijo prikleniti naše čim več akademikov ter si ustvariti iz njih zveste pristaše in agitatorje.

Akademici nacionalisti so prišli do prepičanja, da je najbolje, ako se popolnoma odtegnejo strankarskim borbam. To prepičanje je našlo izraz v nedavnem sklepku akademike Orjuna v Ljubljani, glasom katerega je klubovim članom zbraneno članstvo v strankarsko opredeljenih akademskih udruženjih. Ta sklep je celokupno članstvo z zadoščenjem pozdravilo. Oni člani kluba, ki so bili včlanjeni v partijskih akademskih društvenih, so vsi brez izjeme izstopili iz njih ter s tem pokazali pravo in polno razumevanje našega pokreta in motivov, ki so dovedli do omenjenega sklepa. Enak sklep je bil nedavno sprejet tudi v zagrebškem akademskem klubu »Orjuna«. To so dejstva, ki kažejo na veliko moralno silo našega pokreta. Dvomimo, da se sličen sklep mogel brez silnega odpora sprejeti v katerenkoli drugem kulturno - političnem akademskem društvu na ljubljanski univerzi. Razlogi, ki so akademike nacionaliste dovedli do gori omenjenega sklepa, so na dlanu. Mi hočemo stopiti v javno življenje čisti, neomadeževani, brez strankarskih predvodov, brez vsega onega, kar bi nas tekmo našli študij zastrupljevalo, ako bi se sedaj spustili v strankarski mreži. Mi hočemo stopiti pred narod prostih rok in nevezani na katerokoli politično stranko. Tako nam bo lažje trezno in nezaslepljeno gledati na vse velike probleme, od katerih pravilne rešitve je odvisna bodočnost naše domovine. Nacionalistična akademika omladina je uverjena, da je stopila na pravo pot, ko se je odločila delovati izključno le v prid pokreta ter pustiti delo v strankah popolnoma ob strani. Nasproti tudi nove orientacije navajajo, da je udejstvovanje v strankah vsed tega najnovejšega, ker se le tem potom pridobita politična vzgoja in izobrazba, ki sta za poznejše javno delo

vane neobhodno potrebeni. Napram temu ugotavljamo, da nudi delovanje pri našem pokretu neprimerno boljšo politično vzgojo, kot nam jo more dati kaka stranka. V našem današnjem strankarskem življenju niso pojmi o politični morali, poštosti in značnosti tako točno opredeljeni kot bi morali biti. S temi pojmi se dandanes na najrazličnejše načine žonglira. Jasno je, da mora tudi najbolj pošten mladenič podleti demoralizujučemu vplivu stranke, aka se ji vrže popolnoma v naročje. Na drugi strani pa vidimo, da bijejo jugoslovanski nacionalisti neprestan boj baš z onimi pojavi v našem javnem življenju, ki jih poznamo z imenom neznačajnost, korupcijo, nepoštenost itd. Aktivno udejstvovanje v tem boju bo za našo nacionalistično akademiko omladino najboljša politična šola, ki jih bo pripravila na poznejše delovanje v javnem življenju in ki bo iz njih vzgojila vredne Jugoslovane.

Do teh sklepov je nujno moralno priti, kajti videli smo i v Zagrebu i v Beogradu, kam more zavesti strankarska zagrljenost akademsko mladje. Ta se je vsikdar ponosa s svobodo vesti in prepičanja. Danes pa doživljamo, da cele množice akademikov proti svojemu boljšemu prepičanju stečno sledijo posameznim strankam, ne da bi se zavedale, kako slabo spričevalo si s tem dajejo!

Mi nacionalisti visokošolci smo stopili na novo pot v najboljši veri, da je edino pravilna. Ob prilikah raz-

vanje neobhodno potrebeni. Napram temu ugotavljamo, da nudi delovanje pri našem pokretu neprimerno boljšo politično vzgojo, kot nam jo more dati kaka stranka. V našem današnjem strankarskem življenju niso pojmi o politični morali, poštosti in značnosti tako točno opredeljeni kot bi morali biti. S temi pojmi se dandanes na najrazličnejše načine žonglira. Jasno je, da mora tudi najbolj pošten mladenič podleti demoralizujučemu vplivu stranke, aka se ji vrže popolnoma v naročje. Na drugi strani pa vidimo, da bijejo jugoslovanski nacionalisti neprestan boj baš z onimi pojavi v našem javnem življenju, ki jih poznamo z imenom neznačajnost, korupcijo, nepoštenost itd. Aktivno udejstvovanje v tem boju bo za našo nacionalistično akademiko omladino najboljša politična šola, ki jih bo pripravila na poznejše delovanje v javnem življenju in ki bo iz njih vzgojila vredne Jugoslovane.

Do teh sklepov je nujno moralno priti, kajti videli smo i v Zagrebu i v Beogradu, kam more zavesti strankarska zagrljenost akademsko mladje. Ta se je vsikdar ponosa s svobodo vesti in prepičanja. Danes pa doživljamo, da cele množice akademikov proti svojemu boljšemu prepičanju stečno sledijo posameznim strankam, ne da bi se zavedale, kako slabo spričevalo si s tem dajejo!

Akademski klub »Orjuna« v Beogradu, Zagreb in Ljubljani ter njih složno, bratsko delo, naj bodo simbol našega trodinega naroda! Kakor se je zbrala naša nacionalna akademika omladina vseh treh vsečušč pod enim skupnim praporom, da skupaj vrši skupno delo, tako bo prišel čas, ko se bo tudi cel naš jugoslovanski narod v bratski slogi strnil pod eno samo zastavo!

Ljubljana.

Ivo Dougan.

Prigodom našeg prvog sastanka.

Kakova ce da bude nedaleka budučnost jednoga naroda, najbolje se ogleda v kretanju njegovog mladje naraštaja, jer mladost, vodenja jedino od ideala svoje duše, nosi u sebi nove poglede na život koji dolazi. A što je veća vrednost omladinskih idealja, to je tim značajniji pravac, kojim će omladina u životu krenuti.

Zivot, ki znači večno izmenjanje nestajanja sa postajanjem, izmenjanje starjih i novih ideja, iznova kod omladine skoro uvek krečanja, koja su u dijametralnoj oprečnosti sa shvačanjima starih. Takovi pokreti nose na sebi obično beleg revolucionarstva i široka javnost gleda na njih sa mnogo nevoverenja in ne veruje u njihov uspeh. Tačko se i na naš pokret gleda sa prilicnom dozom skepsa, pač od naše starejše generacije, koja se ne može snati u novom vremenu i koja se nalazi u zadoceloi fazi našeg narodnog razvitka, koja je moralna pre nastupi, a ne sada, napadanje i kritiziranje na sve moguće načine. Orjuna znači negaciju uskih konceptacija, koje danas vladaju, s kojima se upravlja i koje su unesene neko nonsens u današnjicu, pa nasa to stariji napadaju. Oni ne mogu da razume, da danas ne vredi ono, što je u njihovoj dobi imalo apolutnu vrednost. Psihološki je shvatljivo zašto starja generacija, koja je danas na površini, ne može da shvati duh vremena, jer je starost op sebi konzervativna in ne može da ispravnim osećajem i spoznanjem oceni potrebe našeg jedinstvenog naroda u novim prilikama. Usled te starečke konzervativnosti i nerazumevanja, danas u našem javnom životu osečamo sudbo u osne posledice vreljanja u rešavanju vitalnih problema narodnih. Da danas naše državne prilike tako jadno stoje je uzrok to, što su se u razvitu na-

šega naroda, koji je bitisao odelen i pod različitim uticajima, u zadnjim decenijama dogodile takove promene sa takovom brzinom, da naši stariji nisu mogli da se sažive sa novim vremenom, koje je za narod nastalo, i da se u njemu snadu.

Spoznanje tega je izvalovalo pokret Orjuna, pokret eminentno mladih, poštenih od negativnog uticaja prošlosti, koja nas je razdvajala i postavljala medu našim plemenima i njihovim vodama unutarnje zaprake i iluzorne mrzne, koje su bile unesene kao absurd i u novi zajednički život. Ta činjenica daje našem pokretu svu svežinu i polet, a s time i najbolju garanciju da sigurno pobedi njegove ideologije.

No, dok starima odričemo vrednost njihovih današnjih konceptacija, ipak im ne negiramo apsolutno svu prošlost, jer je u njej bilo i dosta pozitivnih elemenata, koje smo mi usvojili i uneli u svoj program. On se u glavnom i bazira na pozitivnim rezultatima naše prošlosti; iz kogih mi i izvidimo opravdavanja i dokumentovanja ispravnosti naše ideologije.

Ali iz prošlosti užinamo samo ono što je za čitav naš narod od trajne vrednosti, što je rezultat rasnog života našega naroda i predajemo sadašnjosti i budučnosti, dok otklanjamo ono što je historija mimo interesa naše Nacije njoj nametnila. S time davamo garancije, da ćemo narodu sačuvati ono što sačinjava njegovu čast i ponos. Krščci pak negativna delovanja historije hoćemo da sačuvamo narod od svih prepreka nakalamljenih od prošlosti, da bi čist, snažan i jedinstven mogao da dade punog izražaja svojim rasnim osebinama i da bi rezultanta čitavog njegovog kulturnog i političkog delovanja bila faktična manifestacija njegovog jakog rasnog vitaliteta i produktivne sposobnosti

na svim područjima. Ma koliko da je sve ovo bilo več toliko puta spominjano, ipak naglašavamo, da smo našli za nužno da to istaknemo još jednom prigodom sastanka akademskih Orjuna. Jer, imajući pred sobom glavne momente, koji su pokrenuli naš pokret, možemo još bolje oživotvorene naših težnja. Naš sastanak je od velike važnosti, jer u činjenici, da je dobar deo svesne akademike nacionalističke omladine sankcionisao ideologiju jugoslovenskog nacionalizma i da se sprema da svojim Savezom najaktivnije sudjeluje u radu za te ideje, ogleda se sva nužnost pokreta Orjuna. Pri tome valja naglasiti, da bi se utvrdila što jače vrednost ove činjenice, da je jugoslovenska nacionalistička omladina došla do ubedenja, da je Orjuna nosilica prave koristi i napretka za naš narod, jedino svojom intuitivnom sposobnošću te da je sama i samostalno prigrila program Orjune, daleko od uticaja starih, koji na svaki način traže za svoje preživele ideje sledbenika u mladima.

Pokret Orjuna pokrenut je isključivo od najmladih intelektualaca, koji su umeli da dubokim oscjanjem podu dalje od uskih regionalnih plemenskih shvaćanja i da zavole čitav jugoslovenski narod, da shvate svu važnost narodnog ujedinjenja. I stoga prirodno je, da se tomu pokretu priklonula i sva zdrava akademika omladina i radnina je pojava njezin prvi sastanak u orjunaškoj Ljubljani.

Sastajemo se u Ljubljani da osvetimo našu prvu zastavu, da si u srcu zapišemo njezine simbole, da se bratski porazgovorimo kako bi naši zajedničke temelje za delotvoran posao u prvim vrstama Orjune, koja svojim zdravim i čistim idejama pruža mladome intelektualcu ono, što je najsrodnije njegovu duši i njegovim težnjama. Na tom našem prvom sastanku premeričemo svoje sile, zasukačemo rukave i rašireni prsi počemo na delo medu našimi kolegama i u narodu. Uvereni smo, da će naša ideologija pobediti, jer je u njoj izraženo ono što je za narod danas aktuelno i istinito i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanut, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njihovim primerom pružiti se našim prvi pokreti i uvereni smo, da će naši starci skoro ispanuti, jer neće moći odoleti mladom naletu Orjuna. S tim osvedočenjem susrećemo se na našem prvom kongresu i verom najboljih sinova jugoslovenskog naroda, koji su u njegovim najkritičnijim momentima bili najsvetlijeg njegove pojave, počemo napred vodenim njih

Potrebnost obstoja in naloge akademskih Orjun.

Visoka etičnost jugoslovenskega nacionalizma zahteva od Orjune ne samo to, da bodi njen članstvo kvantitativno čim številnejše, nego predvsem, da ima njen članstvo tudi čim višjo kvalitativno vrednost.

Da pa bo Orjuna dorasla temu vzvišenemu poslanstvu, tem težkim nalogam in zahtevam, katere stavljajo našo nacionalna misel, zato potrebuje poleg številnega, zavednega članstva in poleg discipliniranih četnikov, tudi moralno čistih, idealnih, delavnih, nesobičnih, strankarskega strupa in materializma prostih in končno res demokratičnih, to je socialno čutečih intelektualcev, ki so jedro in vodilni del vsakega pokreta. Toda žalibog vidimo danes, da so svetovna vojna in razdrapane povojne razmere imele kvaren vpliv ne le na širše sloje naroda, nego tudi na velik del naše intelligence. Tako, da je danes le majhno število res idealnih in pozitivnih intelektualcev, ki aktivno delujejo, ne boječ se žrtev, za porast nacionalnega pokreta in za preporod naroda.

Orjuna pa je zavedajoč se tudi istinitih dejstev obrnila tem večjo skrb in pažijo na bodočo in v javno življenje stopajočo inteligenco. Obrnila je svoj pogled na srednješolsko in predvsem na akademsko omladino, kajti njej, v interesu prospela nacionalne ideje in kulturno politično - socialnega preporoda našega naroda, ne more biti irrelevantno dejstvo, kakšnega duha bodo prepojeni bodoči javni funkcionarji kulturni delavci in voditelji naroda. Ustanovili so se uprav radi tega akademski klubi Orjune na univerzah v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, v katerih se zbira vsa idealna, jugoslovensko čuteča omladina, ki hoče enkrat za vselej prelomiti z današnjim materializmom ter voditi narod lepši bodočnosti nasproti.

O špecialnih nalogah akademskih Orjun ne bom razpravljal podrobneje, ker sem hotel govoriti o njih le v obče ter o utemeljenosti odnosno potrebnosti osnivanja in obstoja akademskih Orjun, o nalogah kajih je v Orjuni že itak izšel izčeren referat.

Le kot dopolnilo k omenjenemu referatu in v pojasnilo onim, ki ga niso čitali, bi se enkrat na kratko preciziral vsaj najvažnejše naloge akademskih Orjun, ki naj bodo žarišče in zvezda vodnica celokupnega nacionalističnega pokreta. Naloge akademskih Orjun so po mojem mnenju predvsem dvojne in to one, katere ima nacionalna akademска omladina na univerzi in one, katere mora izvrševati izven akademskih tal v javnosti, v širšem pokretu kot takem.

Držeč se te razdelitve, ki je priznavačna umetna, ker je moje med vplivom, nuditi jih priliko čim dovršenejšega izpopolnjevanja v obči naobrazbi, retoriki, a tudi srčni kulturni, čuvati končno predvsem izražito jugoslovenski, strankarski in čisto znanstven značaj naših univerz, delovati za porast njihovega nacionalne akademiske omladine na univerzi sledče: pridobivati z resnim delom ugled in čim več članov ter prijateljev, osamosvojiti svoje pripadnike, odigravati jih strankarskim in vsakteriu materialističnim obema skupinama nalog potegniti težko, a vendar potreba, bi priševal k prvi skupini, to je k nalogam ugleda v kulturnem svetu in ravno radi tega odbijati vsak poskus zaučanja strankarstva ali separatizma s katerekoli strani na čisto kulturno znanstveno polje, na kojem delujejo in morajo v lastnem interesu delovati univerze.

Akademik Orjuna pa ne budi nacionalist samo z besedo, nego predvsem tudi v dejanju in ponašanju, v čimer mora biti vzgled vsakomur. Zato pa je potrebno, da se z veseljem marljivo posveti v prvi vrsti svojemu strokovnemu študiju, da bo mogel pozneje s svojim strokovnim znanjem in delom koristiti ne samo sebi, nego tudi splošnosti. Naciji in državi! Poleg strokovnemu študiju pa naj posveča svoj prosti čas, kakor sem že omenil, izpopolnjevanju lastnega jaza, svojega značaja, svoje obče in politične naobrazbe – in intenzivnemu aktivnemu delovanju v akademskih klubih Orjuna.

Toda s tem naloge akadem. Orjune in predvsem njihovih kulturno-prosvetnih odsekov še daleko niso izčrpani! Člani akademskih Orjun naj se ravno radi svojih sposobnosti uveljavljajo tudi izven univerze v širšem nacionalnem pokretu, zlasti v poenih mestnih organizacijah za časa počitnic. Širijo naj s predavanji naš vzvijeni evangelij ljubezni, svobode in bratstva, sodelujejo naj pri nacionalističnem tisku s prispevanjem idejnih, važnih gospodarskih in socialno - političnih člankov in naj praktično, v stiku z našim bednim proletariatom, z ljubezno proučujejo važne socialne probleme.

Naravno, da bi mogel še marsikaj našteti kot naloge akademiske nacionalistične omladine, vendar pa mislim, da sem dovolj označil smernice, katerih naj se drži naša omladina narodu in sebi v korist, državi in ponos. Zato končujem in pozivam, v teh dneh, ko praznuje nacionalistična omladina ljubljanske univerze veliko slavlje razvijanja svojega praporja, simbola nacionalistične ideje, na resno idealno in vztrajno delo!

Ljubljana.
Janez Poharc, cand. iur.

20. III. 1921.

Cetrtič obhajamo žalostno obletino, dan, ko so naše zemlje lačni tuji anektili kos najlepšega in najbolj zavednega našega ozemlja. Bol razjeda naša srca, toda ne obupimo, škripaje z zobni gledamo na divjaško početje degeneriranega laškega naroda z našimi nesrečnimi brati in čakamo, čakamo... Čakamo tistega dne, ko bo naš narod pozabil na nesrečne notranje razprtje, ko bo udaril po umazanih, partizanskih svojih voditeljih, jih razpršil in uničil ter se priključil nam, ki oznamimo le nesobično, bratsko ljubezen. Tedaj bo prišel čas tudi za naše neodrešene brate.

Pred ljubljansko univerzo stoji plošča, spomen-kamen, ki naj bi vsemu svetu oznanjal odlčno voljo naroda, da naši bratje niso pozabljeni, da rapaljska pogodba in tej sledče aneksije ne priznava. A plošča leži tam pozabljeni, narod hodi mimo nje, nima pogleda na njo, ker mu je strankarska strast temnila vsak pogled preko granic države.

Ce pa pogledamo preko Sotle v naš parlament (alias cirkus) vidiemo glavnega krivca naše nacionalne katastrofe, bivšega predsednika jugoslovenskega odbora, po prevratu ministra, kako se sedaj zavzema za velehrvatsko idejo in za mirovorno čovječansko, seljaško in komunistično republiko Radicevega kova. Doslej nismo smatrali

nju med Jugoslavijo in Italijo ničeve. Mi teh pogodb ne priznavamo. Priznali jih bomo le tedaj, ko bo naša meja ob Soči, ko bo nad Trstom, Reko, Pulo in Gorico zmagoščljivo vihrala jugoslovenska trobojnica, do tedaj pa imamo za potomce rimske volkulje, junake izpred Kobarida in Vittorio Veneta le bombe in granate. Čas ni več daleč, ko bodo po našem Primorju pokale bombe naših četnikov in se tresle

ilače fašistovskim junakom.

Vi pa bratje, bivšani in na križ pripeti, zavedajte se, da stoji za Vami in da vedno misli na Vas Orjuna, ki ne obupuje, ki hodi svojo jasno začrtano pot do svojega končnega cilja, osvobojenja in ujedinjenja vseh Jugoslovenov. Vztrajajte, ker naša moč je silna, ki je nihče ne more zdrobiti, do tedaj Vam pa kličemo svoj krepki, orjunaški

Zdravo!

Naša opera.

Na naš članek pod tem naslovom, v katerem je padlo toliko obdolžitev na g. Govekarja, le-ta ni inuel poguma odgovoriti. Mogoče, da se je zbal javne polemike iz razloga, ker se že toliko časa intenzivno peha za intendantsko mesto in bi mu naše spričevalo gotovo ne pripomoglo do cilja. Toda gospod kritik se je zmotil, če misli, da nas bo s poniznem prenašanjem moraličnih klofut uspaval in odvral pozornost od sé. Njegovo delo, od kar se udejstvuje kot kritik, je rodilo mnogo preveč zla, da bi mi mogli in smeli z našo akcijo prenehati.

Operna kritika, ki naj bi bila verno zrcalo umetniškega dela v naši operi, je prepričena človeku, ki je absolutno brez vsake glasbene izobrazbe, ki po zagotovilu njegovih kolegov iz študijskih let, ni bil zmožen sodelovati niti v dijaškem pevskem zbornu. In ta človek naj sedaj ocenjuje umotvore svetovnih mojstrov. Njemu so prepričeni v oceno umetniki, ki se trudijo razumevati to globoko skrivnost že dolgo vrsto let s sistematičnim študijem. Njemu je prepričena vzgoja glasbene publike, on naj vpliva na razvoj naše nacionalne glasb. umetnosti. Če upoštevamo poleg popolne nesposobnosti še ignoranstvo, ki preveva skoro vsako njegovo kritiko, se ne moremo načuditi dovoli, da se celokupni operni ansambel ni že danov uprl nastopati pred takim kritikom.

JANEZ TRPIN:

Vdova Rošlinka.

Samozvani Slovenoborci in edini »zaščitniki ter gojitelji samobitne slovenske kulture in jezika«, imajo pri svojem jerobovanju zelo čudne manire. Dočim v teoriji kar gori in plava pobožno škofov glasilo same ljubezni in navdušenja za slovensko kulturo, izvaja v praksi metode, ki zaslužijo grajo vseh poštenih, resničnih prijateljev pravega Slovencev in naše kulture. Ponovno smo že z dejstvi razkrili to svečahlinstvo in jezuitsko postopanje naših klerikalcev napram kulturnim delavcem, ki jih zagovarjajo in branijo samo, če je njih kulturno delo opremljeno z žigom in odobrenjem gotove klike kulturnih delavcev v »Unionski kleti«. Dokazali smo, da ga v nasprotnem slučaju ni hujšega in bolj zgrizenega nasprotnika še tako dobrega slovenskega umetniškega dela, kakor je baš klerikalec, če je ustvaritelj te umetnine slovenski kulturni delavec — neavtomist recte neklerikalec.

Danes se moramo pobaviti znotrjet z najnovejšim tovrstnim delom v prid in korist slovenskega umetnika, ki je sicer tih in mirem človek, toda nedvomno velik umetnik in poleg tega eden prvih sedanjih pesnikov naše grude in našega naroda. Mislimo tu vse preje, kakor pa kritično in objektivno kritiko gospoda dr. Izidorja Cankarja, slovenskega duhovnika in danes rednega profesorja na kraljevski jugoslovenski univerzi v Ljubljani, o trodejanski koineditiji Cvetka Golarja: »Vdova Rošlinka« v 58. številki letosnjega »Slovenca«. Ta trodejanka, delo našega vrlega Cvetka Golarja, začema že danes tako odlično mesto v naši oderski literaturi, da zato moramo trdit brez oklevanja, da si bo osvojila vse naše podeželske odre. Ostala pa bo tudi na njih repertoarju še tedaj, ko ne bo mogoče dobiti dr. Izidor Cankar.

Se nekaj trpkih besedi nam sili izpod peresa. Ko je bila podpisana nesrečna rapaljska pogodba, smo mislili, da je konec našega poniranja, da budem pričeli znova graditi in se pripravljati na končno osvobojenje zasluženih bratov. Toda kruto smo se varali. Po krvidi neizmožne naše diplomacije, še več pa po krvidi naših razdrapanih notranjih razmer smo doživeli, da stavljajo Italija na nas vedno nove zahteve. Pogajanja se vedno boli in bolj zavlačujejo, iz Opatije so bila prenešena v Benetke in Florenc, vedno boli proti centru »zavezniške« države, kjer bo Mussolini našo diplome pritisnil ob steno in jim diktiral vse pogoje. Za nas pa pa vse pogodbe o prijateljskem gospodarskem in kulturnem sodelova-

z avtonomističnimi blagoslovi žengnanih pisateljev niti v zaprašenih arhivih. Kako pa kritizira to delo spiritus agens kulturnih delavcev in braniteljev slovenstva g. dr. Izidor Cankar? Sledče:

Pa da do avtorja nisem surov. Vem, da ima svoj nagelček in rožmarin, svoje svetnike in patrone, svoje narodne pogoje in poslikane pane, in bi ne hotel polemizirati z njim, če misli, da je v tej brkjarji sami, v njem goli materiji dovel pozicije, kar godne za pesniško delo; naj mu bo vse to! Naj piše kar mu srce veleva! Ne bi črnih besed, ko bi ne bila njegova »Vdova Rošlinka« hkrati zadeva prvega slovenskega gledališča in naše kulture sploh. To me sili, da povem, kar mora nekdo povedati, čeprav se bo ta sramota mirno dalje godila na odru in čeprav gledališka kritika ni moč posel. (Podčrtali mi).

Našo sodbo o umetniški strani in vrednosti »Vdove Rošlinka« smo podali že na drugem mestu. Izpregovoriti pa moramo še nekaj besedi o možu, ki se že danes drža hoditi na solnce in kritizirati delo slovenskih pisateljev, potem, ko je bila ena njegovih kritik, ki smo jo že priobčili lansko leto v 36. številki »Orjune«, nedvomno povod, da je moral romati naš ubogi Maselli-Podlimbarski v avstrijsko internacijsko taborišče, od kjer se je povrnil – mrtve. In ta mož, ki bi se moral s svojo sramoto skrít sedem sežujev globoko v zemljo, si drzne danes očitati slovenskemu pisatelju, ki mu ni v svoji sramoti vreden zbrisati niti prahu s čevljev, da je napisal delo, ki je sramota za naš oder. Da, sramota je! Samo ne na odru našega dramatskega gledališča, nego v ureništву »Slovenca« in med tistimi kulturnimi delavci, med katerimi cyelo rožice, kakor je g.

dr. Izidor Cankar.

Naš pokret.

Ljubljanska oblast.

Mestni četniški odbor Orjuna v Šiški pozivlja vse one člane, ki se nameravajo udeležiti zleta dne 22. t. m. v Maribor, na članski sestanek, ki se vrši dne 20. marca t. l. ob 20. uri v lokalih br. Štepica v

dne 19. t. m. ob 9. uri 30 minut zbor na trgu pred občino v Šiški, odkoder odkorakamo skupno v Ljubljano k razviju praporja Akademiske Orjune.

Vsi oni, ki ne pridejo točno na mesto, ne bodo pripuščeni v povorko.

Udeležba obvezna, osobito za četnike.

Mest. čet. odbor Šiška.

POZIV ČLANOM IN ČLANICAM MESTNE ORJUNE LJUBLJANA!

Dne 5. aprila 1925 razvije delavska Orjuna Zagorje svoj prapor. Velikega pomena je, da se v kar največjem številu udeleže vse ostale organizacije tega razvija, da s tem utrdimo moč bratske organizacije v Zagorju za delo, ki ga je započela.

Pozivamo vse člane in članice, da se udeleže po možnosti te važne slavnosti s pršnjo, da javijo vsi do 26. t. m. odboru svojo udeležbo in pa obenem, če žele kosilo.

Bratje, sestre ne pozabite svojih dolžnosti!

Odbor.

Obvezen sestanek vseh članov Orjune za Poljanško delino se vrši na praznik dne 25. marca t. l. ob 2. uri popoldne pri »Anžonovcu« v Srednji vasi.

Odbor.

Mestna organizacija Ljubljana poziva svoje članstvo, ki se želi udeležiti obhoda po mestu v četrtek 19. t. m., da se zbere točno ob 9.45. uri pred arenou »Narodna doma«, odkoder odkoraka skupno na zbirališče. Zamudniki ne bodo pripuščeni k sprevodu.

Mestni glavar.

Mestna Orjuna Sv. Peter-Vodmat ima v sredo, dne 18. marca t. l. ob 8. uri zvečer zabavni sestanek v restavraciji pri južnem kolodvoru g. Mikliča, Kolodvorska ulica v Ljubljani. Vabi se vse brate in sestre kakor tudi vse naše somišljajne, ki se tega sestanka polnočevalno udeležijo. Zdravo!

Z rdečim znamenjem je bil odlikovan za svoje velike zasluge za Orjuno naš hrabri brat Slavko Reja, mestni glavar Orjune Maribor in bataljonski komandant Mariborskega bataljona. Vremenu in junaškemu Slavku kličemo ob tem priznanju za njegovo neprecenljivo delo: »Na prej do končne zmage! Za Nacijo!«

Občni zbor Orjune Mirna se vrši v nedeljo, dne 29. t. m. ob 3. uri popoldne v gostilni Bulc. Kot delegat Oblastnega odbora pride sam br. inž. M. Kranjec.

»ITO« zobra pasti beli krasno zobe in daje jim blišč.

KARO-čevlji Maribor, Koroška 19.

Službene objave.

BATALJONSKO POVELJE ZA RAZVITJE PRAPORA AKADEM- SKE ORJUNE.

Sreda 18. t. m.: Podoknica kučnički, ki naj se udeleže po možnosti vsi člani Mestnih Orjun v Ljubljani. Zbor točno ob 19.45 pred »Narodnim domom«. Kroj.

</div

Modni salon**M. Sedej - Strnad****LJUBLJANA**

Prešernova ulica št. 3

se priporoča cenj. damam za spomladansko sezijo**Konkurenčne cene!****Žalni klobuki vedno v zalogi.**

Doslednost. Pričakovali smo, da nam bo »Slovenec« na naš članek o sporih z duhovščino odgovoril moško in odkrito, kakor smo mi napisali odkrito in jasno ta članek. To-

**Amerikanska strojna olja
cilinderska olja
autoolja
bencin
surovine za svečarne
surovine za milarne itd.**

„OLEUM“
družba z o. z.
LJUBLJANA
TELEFON ŠTEV. 910.



da pokvarjenost blagoslovjenih urednikov je že toliko, da menda ne zmorcejo takega odgovora najsi bila tudi hoteli izreči. Namesto da bi precizirali jasno stališče cerkve naprav Orjuni, se iznikajo in kažejo svojo licemersko užaljenost nad tem, da je doslej Orjuna navzlic vsem neštetim krvicam, katere so ji prizadejali cerkveni funkcionarji,

vendar z brezprimernim samozatajevanjem skušala obdržati vsaj znosno razmerje napram cerkvi. Kajti Orjuna zna navzlic od »Slovenca« ji imputiranem »diametralnem nasprotstvu s katoliško vero in zapovedmi cerkve« dobro razločevati cerkev kot tako od nekaterih njenih pokvarjenih služabnikov. Pa najsi se ti že tudi identificirajo s

cerkvio! Ako pa potem niso zmožni gospodje okoli škofovega glasila razločevati Orjune od posameznih njenih osebnosti, pa ne moremo pomagati. Pribijemo pa samo eno, da je bila baš Orjuna ona, ki je že opetovano branila institucije sv. cerkve pred nepremišljenimi napadi njenih služabnikov. Saj »Westfalska pisma« še niso pozabljena!

Prihodnja »Mariborski oblasti« posvečena številka »Orjune« izide v sobotu, dne 21. marca t. l., nakar opaziramo vse naše dopisnike, ki naj nam blagovolijo dospolati svoje dopise najkasneje do petka 20. marca t. m. zjutraj. V njej bomo priobčili tudi material, ki ga nismo mogli v tej številki radi pomanjkanja prostora.

Uredništvo.

Yougoslave Express Réclame Company

družba z o. z. v Ljubljani.

Pri dež. kot trgovskem sodišču v Ljubljani v trgovski register vpisana tvrdka z glavnico 300.000 Din izvršuje sledeče trgovske posle:

1. IMPORT in EXPORT vseh vrst blaga.
2. KUPUJE IN PRODAJA vse vrste blaga in industrijskih izdelkov.
3. Sprejema v KOMISIJSKO TRGOVINÓ vse vrste blaga.
4. Sprejema ZASTOPSTVA vseh vrst podjetij in trgovin.
5. Sprejema OGЛАSE za vse tu in inozemske časopise, revije in tako dalje po izvirnih cenah uprav. listov.
6. Izvršuje in posreduje vsakovrstne REKLAME.
7. Izdaja PUBLIKACIJE gospodarskega in reklamnega značaja.
8. Posreduje POSOJILA, PORAVNAVE, KONVERTIRANJE DOLGOV in FINANCIRANJE podjetij.
9. Upeljuje in revidira KNJIGOVODSTVA, revidira in sestavlja BILANCE po lastnih strokovnjakih.
10. Prevzema CENITVE in oddaja dotedna mnenja po lastnih strokovnjakih.
11. SHRANjuje dokumente, KАVCИJE, VREDNOSTNE PAPIRJE in dragočenosti.
12. POSREDUJE pri NAKUPU, PRODAJI in zamenjavi NEPREMIČNIN v tu in inozemstvu ter ureja dotedne oblastne formalnosti.
13. Opravlja INKASO FAKTUR, izvršuje opomine in vnovčuje terjatve s cedranjem.
14. Daje TRGOVSKIE INFORMACIJE.
15. Nakupuje in prodaja AVТОRSKE PRAVICE in PATENTE.
16. Revidira TOVORNE LISTE.
17. Prepisuje in RAZMNOZUJE SPISE in CIRKULARE.
18. PREVAJA spise v razne jezike.
19. Daje GOSPOДARСKE NASVETE.

Vsi gorenji posli se izvršujejo kar najhitreje pod najugodnejšimi pogoji in na najkulantnejši način.

Vprašanja, oferte in naročila naj se naslavljajo na
Yougoslave Express Réclame Company

družba z o. z., LJUBLJANA, Frančiškanska ulica št. 6.

Pismenim vprašanjem je priložiti za odgovor 5 Din, lahko tudi v znamkah. Poslovne ure za stranke vsak delavnik: od 9. do 12. ure in popoldne od 15. do 18. ure, Telefon 906.

Poštni čekovni račun št. 14.058.

Ljubljansko posojilnico

V LJUBLJANI, Mesini trg štev. 6

ker ima že nad

10.000.000 Din Jamstvene glavnice.

Vloge na hranilne knjižice in tekoči račun obrestuje
najugodnejše.

Stalne vloge z odpovednim rokom obrestuje po dogovoru. Sprejema v inkaso fakture in cesije terjatev. Posojila daje le proti polni varnosti na vknjižbo in proti poroštvu.

PODPISANA TVRDKA PRIPOROCA:

SADNE SOKE:

malinovec, citronado in sadni grog (punč).

AROME ZA NEALKOHOLNE PIJACE:

limonova, jabolčna, jagodova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešane aromе (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.

ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJACE:

Rum-esence različne vrste, konjak, hrušč, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.

SADNE ETRE

v raznih koncentracijah.

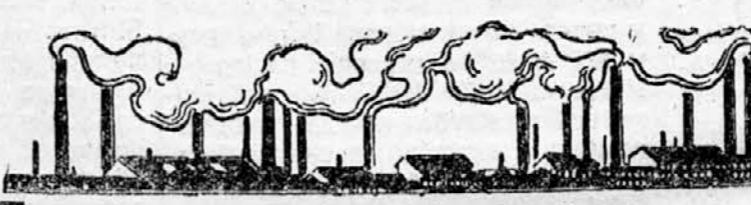
NAVODILA NA ZAHTEVO NA RAZPOLAGO.

SREČKO POTNIK IN DRUG

parna destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.

ING. DUKIĆ IN DRUG

GRADBENO PODJETJE



LJUBLJANA
BOHORIČEVA ULICA 24

KAKOR ROZA MED TRNJEM

se lahko smatra

MILO „GAZELA“
ki po svoji nedosegljivosti
kakovosti prehaja vse druge proizvode.

Bell, čisti in varuje trpežnost perila!

**Učiteljska tiskarna v Ljubljani**

je najmodernejše urejena in izvršuje vse tiskarniška dela do najpriprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlovne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno- ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Casopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

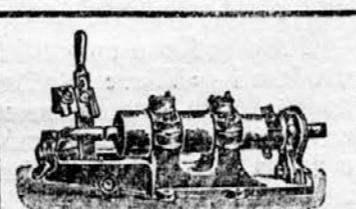
Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanki, dnevniški in beležniki.

Jos. Martinz
Maribor.

Ustanovljena leta 1800.

Trgovina z galerijo, igrače, nörimerško blago, svetiljke itd.

Na drobno! Na debelo!



STROJI
za obdelovanje lesa.
ZVONOVI.
TURBINE.

Transmisije in železne konstrukcije.
Železo- in kovinoljarna. Ognjevarne potrebitve. Sesaljke. — Armature.

Strojne tovarne in livarne d.d.

LJUBLJANA, Dunajska cesta 35.

PETER ŠTEPIĆ
VELETREGOVINA
Z VINOM
LJUBLJANA

SPODNE ŠIŠKA,
Tržaška ulica št. 256.
Telefon št. 171.



Restavracija
Ljubljanski
dvor

najmodernejše urejena in oskrbovana. Izbornakuhinja. Najboljša domaća in inozemska vina.

Pristni teran.

Vsak dan morske ribe.

Najcenejše platno in vse drugo manufakturno blago

se dobri pri

J. TRPIN

Maribor

Glavni trg št. 17.

Kovčki in torbice v raznih oblikah in velikostih. Gonilni jermenji za tovarne, žage, mline itd. Opreme za konje, za lahko in težko vožnjo. Dežne plahte za konje in vozove v vsaki velikosti. Dokolenice (gamaše) od navadne do najfinje vrste.

Ivan Kravos
Maribor.

Delavnica;
Slomškov trg št. 6.
Telefon št. 207.

PRIPRAVLJAJTE SE ZA BEOGRADSKI KONGRES!!